

text
DANA CIOLCĂ

fotografii
FLORIN ANDREESCU

© 2024, Ad Libri

tel: 021-212.35.67, 021-210.88.64; 0722-527.876

e-mail: adlibri@adlibri.ro

www.adlibri.ro

Toate drepturile asupra prezentei lucrări aparțin editurii Ad Libri. Reproducerea integrală sau parțială a textelor sau ilustrațiilor este posibilă numai cu acordul prealabil scris al editurii Ad Libri.

Editura încearcă să ofere cititorilor săi informații complete și aduse la zi. Suntem totuși conștienți că între momentul publicării acestui ghid și cel al cumpărării lui pot apărea diverse modificări ale datelor prezentate. Ne cerem scuze pentru eventualele inadvertențe și le suntem recunoscători tuturor celor care ni le vor semnala. Orice alte observații și informații noi cu privire la subiectul ghidului de față vor fi considerate bine-venite.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Paris / text: Dana Ciolcă; foto: Florin Andreescu

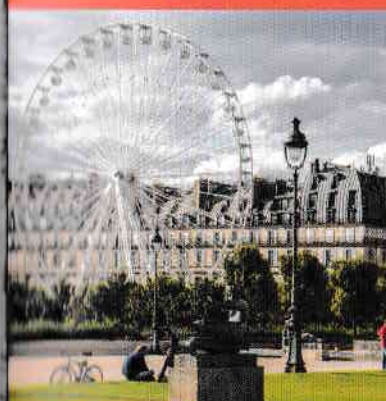
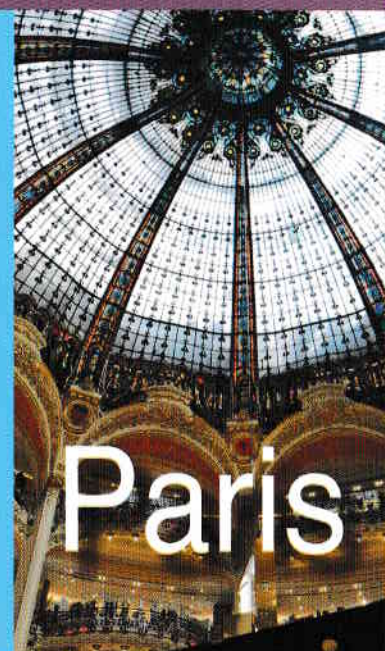
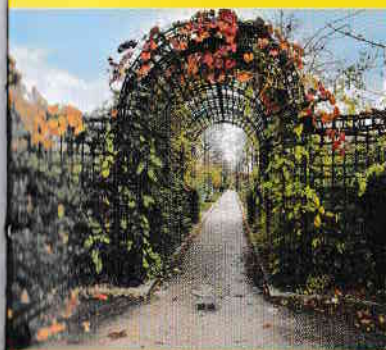
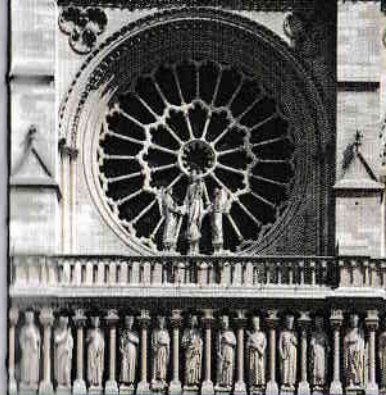
București: Ad Libri, 2023

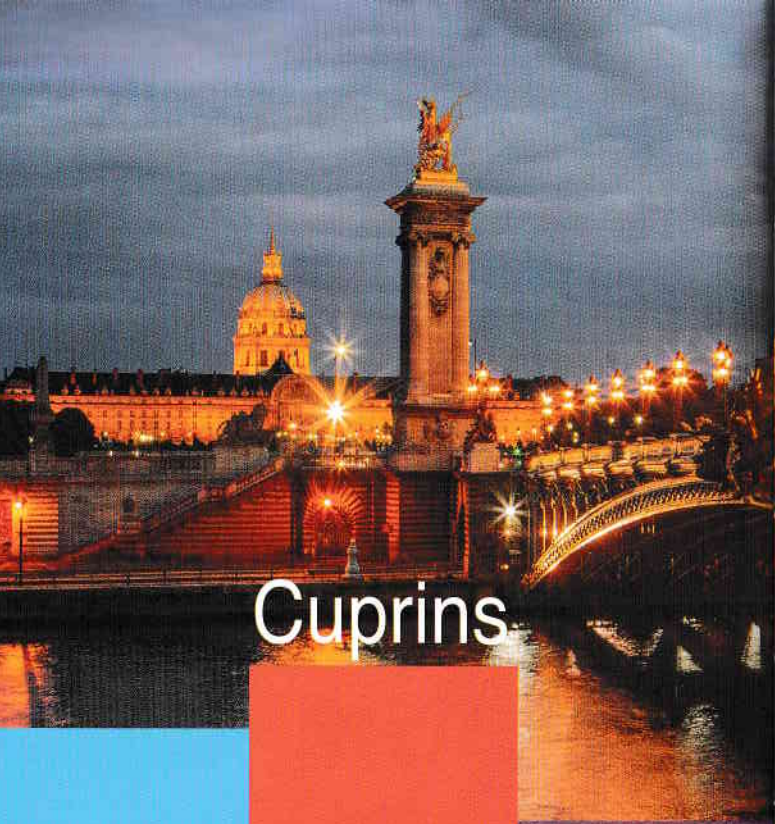
ISBN 978-1-06-053-019-2

978

LEGENDA SIMBOLURILOR

adresa / localizarea	taxă de intrare
numărul de telefon	mijloace de transport
programul de funcționare	trimitere la pagina cu prezentarea detaliată

Cuprins

Paris,
pe scurt

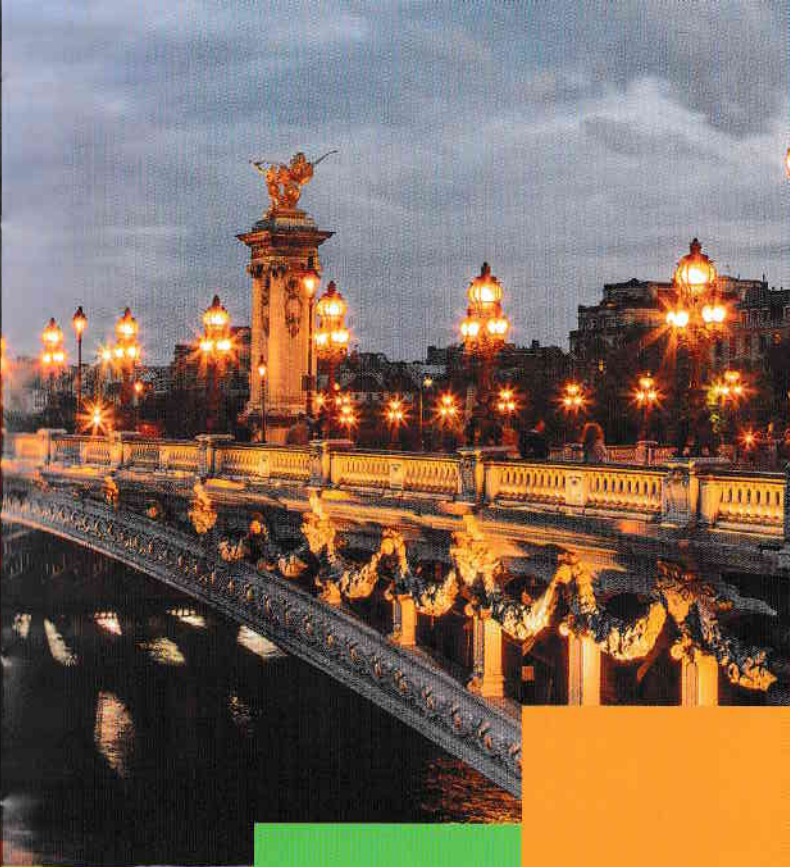
6

Cele mai
frumoase atracții
turistice

18

Cele mai
interesante
experiențe

44

Descoperă

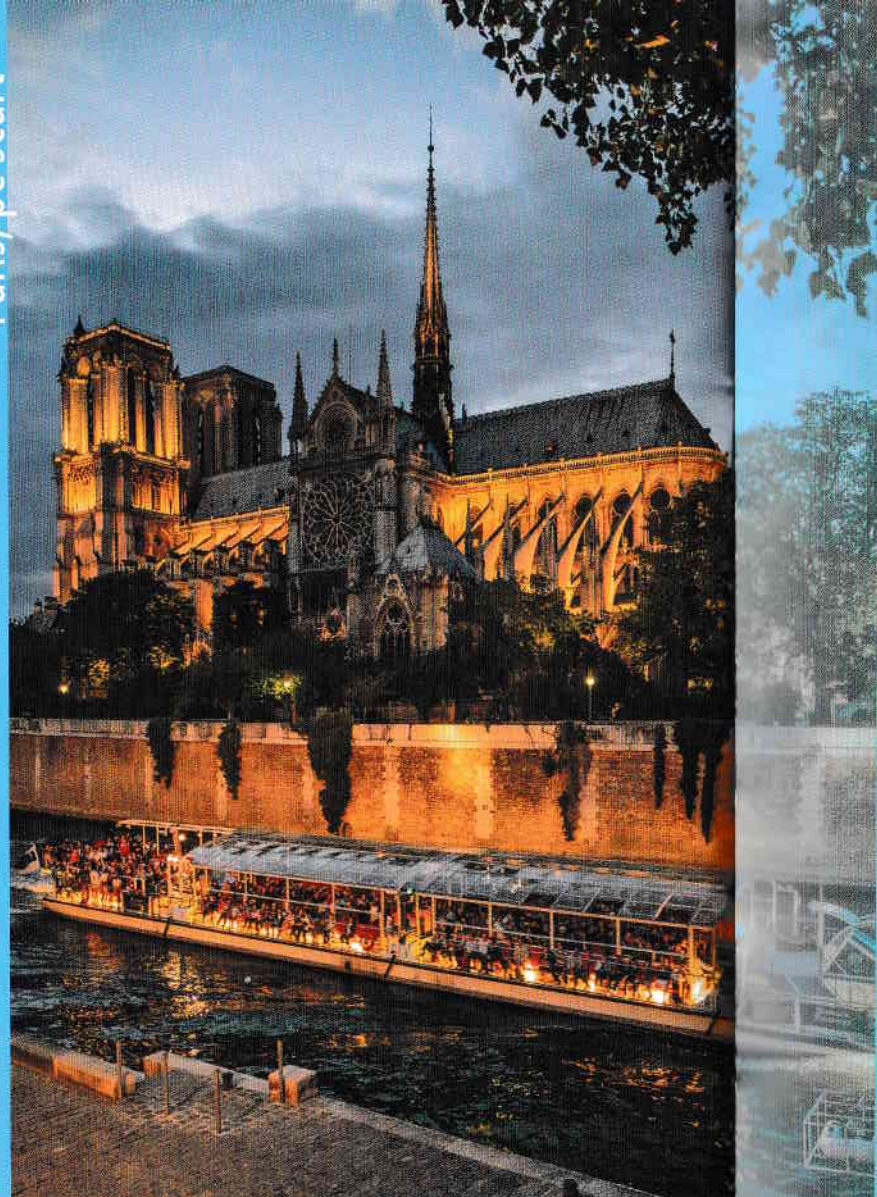
50

Recomandări

158

Informații utile

168

Paris, pe scurt

Bienvenue à Paris ! ➤ 8

Repere istorice ➤ 10

Be SMART! ➤ 12

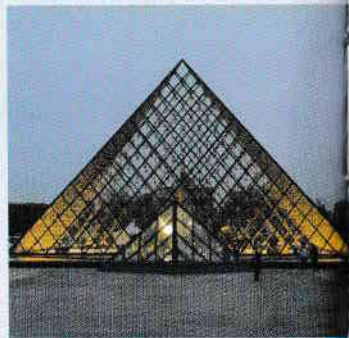
Gastronomia franceză – patrimoniu cultural imaterial al umanității ➤ 16

Bienvenue à Paris !

Puține locuri exercită o fascinație mai mare pentru călători decât Parisul – capitala intelectuală a lumii occidentale, centrul mondial al artelor, orașul rafinamentelor culinare, simbolul stilului, eleganței și al *joie de vivre* (bucuria de a trăi).

Mărșăluind prin istorie, adesea în frunte, Parisul și-a țesut în aproape douăzeci de veacuri o structură urbană complexă, care a integrat coerent exemple notabile de arhitectură din fiecare perioadă, din Evul Mediu până în secolul XXI. Numărul muzeelor Parisului este impresionant, colecțiile acestora – legendare și, în ciuda concurenței acerbă, orașul de pe Sena și-a asigurat o poziție de lider în domeniul intelectual și artistic, de la filozofie și literatură la arte plastice și de la film la design.

Parisul de astăzi cuprinde o sută de orașe într-unul, fiind împărțit în cartiere, grupate în 20 de *arrondissements*, dispuse în spirală de la Île de la Cité la Belleville, limita de est a orașului. Fiecare cartier are o fizionomie și o personalitate distinctă: Notre-Dame, Les Invalides, Palais-Royal, Place Vendôme și Champs-Élysées – *beaux quartiers*, cu arhitectură somptuoasă, istoricul Marais – cu

atmosferă vibrantă, Saint-Germain-des-Prés și Sorbonne (Quartier Latin) – pitorești și romantice, Montmartre – fermecător și boem.

Nu cădeți în capcana de a alerga de la un obiectiv turistic la altul, doar pentru că acesta figurează în topul atracțiilor. Fără îndoială că monumentele celebre și muzeele magnifice, cunoscute în întreaga lume, au făcut din Paris ceea ce este și trebuie să le vedeți, dar orașul de pe Sena este mai mult decât acestea. Parisul înseamnă și străduțele retrase, muzeele micuțe, coloratele piețe de fructe, vechile cinematografe,

PARIS, ÎN CIFRE

- Suprafață: 105,4 km²
- Populație: 2 102 650 locuitori (2023)
- Numărul districtelor (*arrondissements*): 20
- Suprafață zona metropolitană: 18 940 km²
- Populație zona metropolitană: 10 858 852
- cca 160 de muzee
- cca 140 de teatre
- cca 600 de săli de cinema
- 96 de cabarete
- Numărul podurilor de peste Sena: 37
- Suprafața spațiilor verzi: 3 000 ha
- Lungimea străbătută de Sena între granițele orașului: 12,78 km
- Număr turiști: 44 milioane (2022)

teatre și cluburi de jazz, precum și cafenelele și bistrourile intime, ascunse pe alei năpădite de verdeață. Doar dacă veți ieși de pe traseul turistic tipic, veți putea simți spiritul Parisului, energia sa molipsitoare, acel *je-ne-sais-quoi* care vă va seduce și vă va face să reveniți în acest oraș.

Repere istorice

250 î.Hr.

Tribul celtic al parișilor fondează o așezare pe actuala Île de la Cité.

52 î.Hr.

Romanii cuceresc așezarea parișilor și o distrug, ridicând ulterior pe malul stâng al Senei orașul galo-roman Lutetia.

275

Sf. Denis aduce creștinismul în orașul Paris.

300

Așezarea Lutetia este redenumită Paris.

508

Clovis, regele francilor, își stabilește curtea la Paris și instituie dinastia merovingiană.

768-814

Carol cel Mare preia tronul francilor și mută capitala la Aix-la-Chapelle (Aachen).

987

Hugues Capet este încoronat rege al Franței și mută capitala înapoi la Paris, care se extinde pe ambele maluri ale Senei.

1200

Regele Filip al II-lea înființează Universitatea din Paris, cunoscută ulterior ca Sorbona.

1248

Consacrarea Sainte-Chapelle, ridicată pentru a adăposti relicve sacre din Țara Sfântă, cumpărate de Ludovic al IX-lea (Sfântul Ludovic).

23-24 august 1572

Masacrul din Noaptea Sfântului Bartolomeu, comis de catolicii francezi împotriva hughenotilor, așa cum mai erau numiți protestanții în acea perioadă.

1682

Ludovic al XIV-lea (1643-1715), în timpul căruia absolutismul monarhic a atins apogeul în Franța, mută curtea de la Paris la Château de Versailles.

14 iulie 1789

Închisoarea Bastilia, simbol al tiraniei monarhiei franceze, cade în mâinile revoluționarilor parizieni, evenimentul marcând începutul Revoluției franceze (1789-1799). Pe 26 august este adoptată *Declarația drepturilor omului și ale cetățeanului*, prin care au fost puse, în Franța, bazele democrației moderne.

1799

În urma unei lovituri de stat, Napoleon Bonaparte (1769-1821) se proclamă Prim-Consul, punând capăt regimului de teroare instalat în 1793 și marcat de executarea în masă a „dușmanilor Revoluției”.

1804

Napoleon I (Napoleon Bonaparte) este încoronat împărat în Catedrala Notre-Dame. la naștere Primul Imperiu Francez. Bonaparte va conduce Franța până în 1814, când este obligat să abdice.

1814-1830

Este restaurată dinastia de Bourbon (sub domnia lui Ludovic al XVIII-lea), care va fi înlăturată în iulie 1830, în urma unei revolte populare pe străzile Parisului. La domnie este adus monarhul constituțional Ludovic-Filip.

1853-1870

Baronul Haussmann reproiectează Parisul.

28 martie-28 mai 1871

Parizienii se răzvrătesc atât împotriva prusacilor învingători în războiul franco-prusac, cât și împotriva guvernului republican, care făcuse pace cu prusacii. Guvernul susținut de aceștia – Comuna din Paris – rămâne la putere circa două luni.

1940-1944

Parisul este ocupat de forțele germane pe 10 iunie 1940. Din fericire, pe 25 august 1944, generalul Dietrich von Choltitz refuză să execute ordinul lui Hitler de a distruge monumentele și în aceeași zi predă orașul generalului Philippe Leclerc.

1948

Națiunile Unite adoptă la Paris *Declarația drepturilor omului*.

1958

În zona La Défense se construiește primul zgârie-nori.

2024

Parisul găzduiește Jocurile Olimpice.

Be SMART!

Primii negustori ambulanți de cărți vechi, *bouquinistes*, au apărut în zona Pont Neuf încă de la inaugurarea acestuia, la începutul secolului al XVII-lea, dar abia din 1891 li s-a permis să își instaleze tarabele aici. Astăzi, pe Malul drept, de la Pont Marie la Quai du Louvre, și pe Malul stâng, de la Quai de la Tournelle la

Quai Voltaire, sunt aproximativ 800 de tarabe (verzi, cu lungimea de 2 m și lățimea de 0,75 m), o uriașă librărie în aer liber, declarată în 1992 Patrimoniu UNESCO. Există în jur de 230 de proprietari, fiecare având dreptul să dețină cel mult patru tarabe.

Buchiniștii de pe malurile Senei

Pasaje comerciale acoperite

În prima parte a secolului al XIX-lea au început să apară la Paris pasaje acoperite – arcade care reuneau într-un cadru elegant și sigur magazine și cafele, oferind o experiență de shopping agreabilă, indiferent de vreme. În 1800, străzile Parisului erau înguste, întunecoase, aglomerate și insalubre și nu erau potrivite pentru cumpărături. Prima galerie interioară, cu scop comercial și de divertisment, a fost deschisă la Palais-Royal, în 1786, de Filip de Orléans. Au urmat Passage Feydeau (1790-1791), Passage du Caire (1799) și Passage des Panoramas (1800).

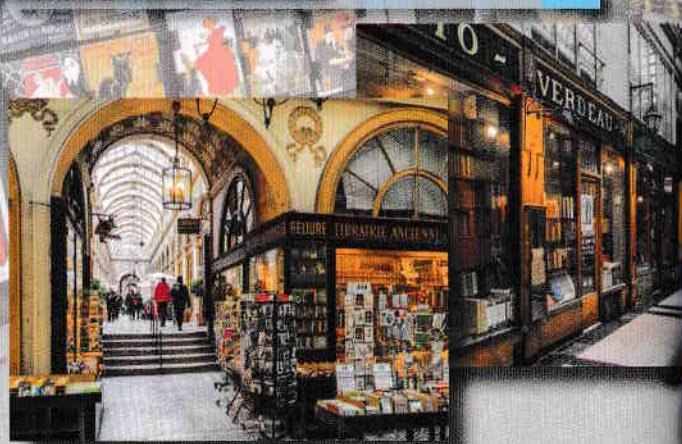
Circa 150 de pasaje acoperite au fost construite în capitala franceză, majoritatea între 1823 și 1847, în principal în zona dintre Palais-Royal și Grands Boulevards și în fosta zonă industrială din jurul Saint-Denis.

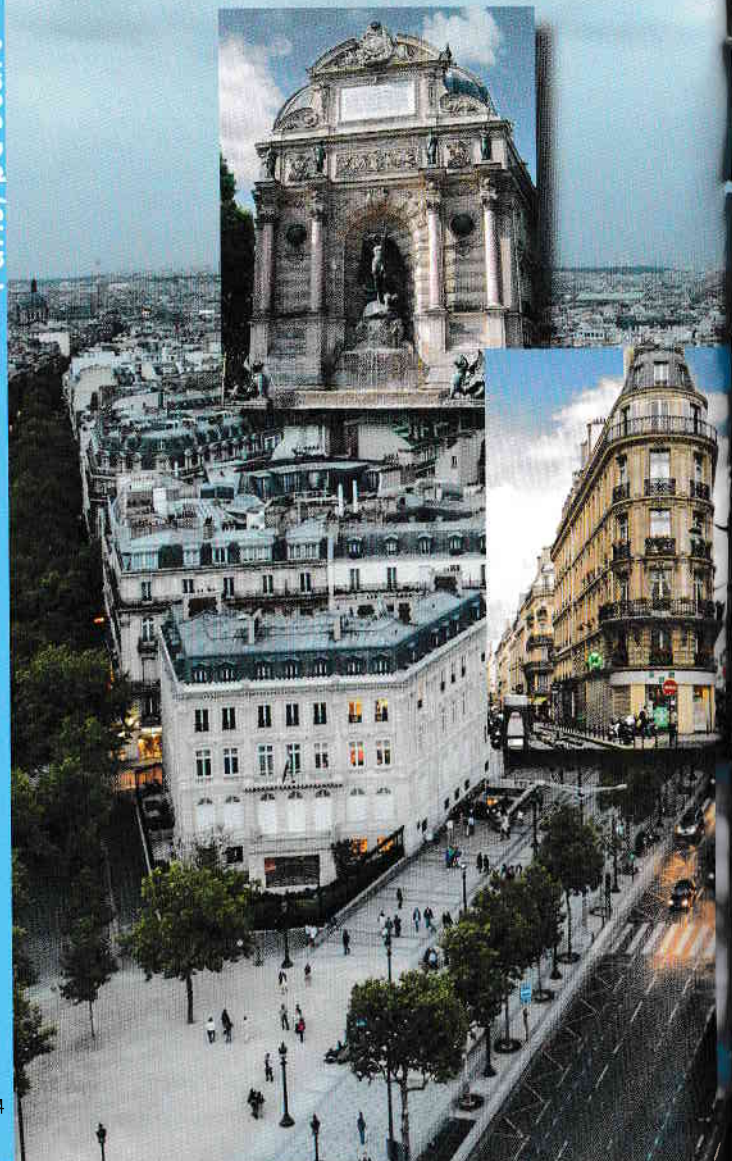
Ultimul pasaj comercial acoperit – Passage des Princes – a fost inaugurat în 1860. A fost demolat în 1985, dar reconstruit cu fidelitate un deceniu mai târziu.

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, odată cu reamenajarea urbană și apariția magazinelor universale (Le Bon

Marché, La Samaritaine, Le Printemps și Galeries Lafayette), care au revoluționat practicile comerciale (prețuri fixe, reduceri, tehnici de consolidare a brandului), pasajele acoperite au căzut în desuetudine și multe au dispărut. La jumătatea secolului XX, un val de entuziasm pentru

moștenirea arhitecturală a pasajelor acoperite a salvat 18 dintre acestea. Au fost restaurate și o parte și-au recăpătat gloria comercială de odinioară. Majoritatea sunt închise noaptea și duminică.

Mare parte din structura urbană a Parisului de astăzi se datorează lui Georges-Eugène Haussmann (1809-1891), șef al prefecturii Sena (care includea Parisul și suburbiile acestuia) din 1853 până în 1870. Însărcinat în 1860 de Napoleon al III-lea să realizeze un program de restructurare și modernizare a orașului, la vremea respectivă supraaglomerat, insalubru și periculos, baronul Haussmann s-a dovedit un manager energic și îndrăzneț, întocmind un plan care avea să modifice fundamental fizionomia Parisului. Cartiere întregi au fost

demoliate, pentru a se trasa bulevarde largi de la cartierele periferice, recent incluse în oraș, spre centru. Au fost reamenajate parcurile, trasate și redesenate piețe (Place de l'Étoile, Place du Carrousel, Place du Châtelet). S-au realizat un nou sistem de pompare cu apă și un sistem de canalizare, s-au reconstruit și construit poduri și clădiri publice și s-au restaurat numeroase monumente. Arhitectul Gabriel Davioud (1824-1881), colaboratorul lui Haussmann, a proiectat facilitățile urbane tipic pariziene (pavilioane, chioșcuri, toalete publice, fântâni, stâlpi de iluminat, garduri, balustrade ș.a.). Acestea contribuie, alături de fațadele blocurilor stradale, la crearea unui peisaj urban armonios și elegant, definitoriu pentru Paris. Deși Haussmann a fost demis în 1870, programul

său având numeroși contestatari, fiind considerat extravagant, costisitor și cauzator de perturbări sociale (creșterea chiriilor, alungarea la periferie a clasei de mijloc și a celei sărace), proiectele sale au continuat până în 1927.

Modelul urban al lui Haussmann a fost preluat de mai multe orașe europene, din Belgia, Austria, Anglia și România (printre acestea fiind București și Cluj-Napoca).

Baronul Haussmann